

ARCTIC SMART RURAL COMMUNITY

CLUSTER

Lapin maaseudun tryfffelit

REGIONAL COUNCIL
OF LAPLAND

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahoisto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

LAPIN AMMATTIOPISTO

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

European Union
European Regional Development Fund

Mitä maaseudulla tapahtuu?

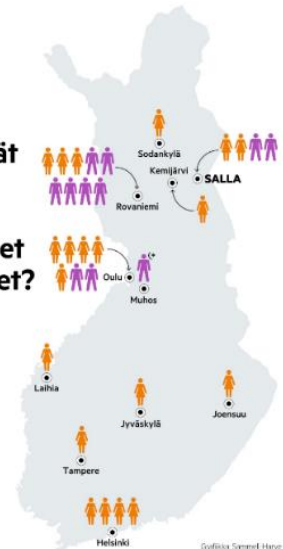
4.4.2017

- Muuttoliike maaseudulta kaupunkeihin voimistuu
- Ihmiset seuraavat rahaa
 - Elintarvikkeita, energiaa, työtä ja palveluita
 - Maaseudun mahdollisuus yrittäjyys / pendelöinti

Minne
päätyivät
vuonna
1990
syntyneet
sallalaiset?

20 naista
11 miestä

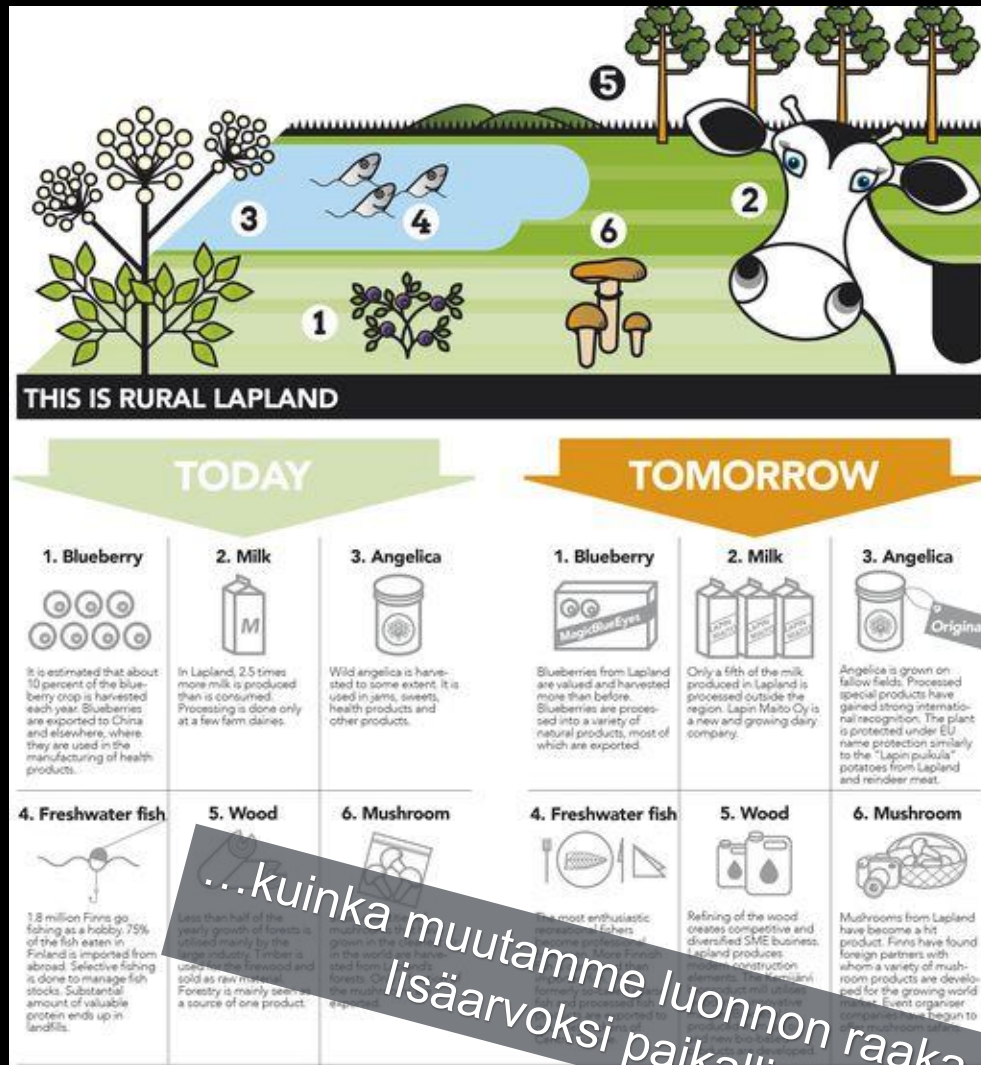

- Liki kaikki kasvavat liiketoiminnot perustuvat luonnon rikkauksiin
 - Lappi on globaalisti uniikki kasvuympäristö
 - Asemoimme omat raaka-aineet massamarkkinoille
 - Missä on oma lappilainen ylpeytemme ainutlaatuisista raaka-aineista???

ARCTIC
SMART RURAL
COMMUNITY

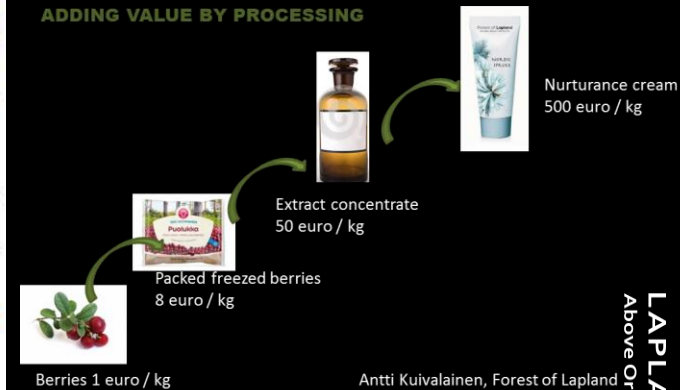
CLUSTER

Iso kysymys...

Forest of Lapland

ADDING VALUE BY PROCESSING

LAPLAND
Above Ordinary

Suomi 2016:
 Marjojen vienti n. 16 milj. kg
 Arvo 35 milj. € => n. 2,2 € / kg

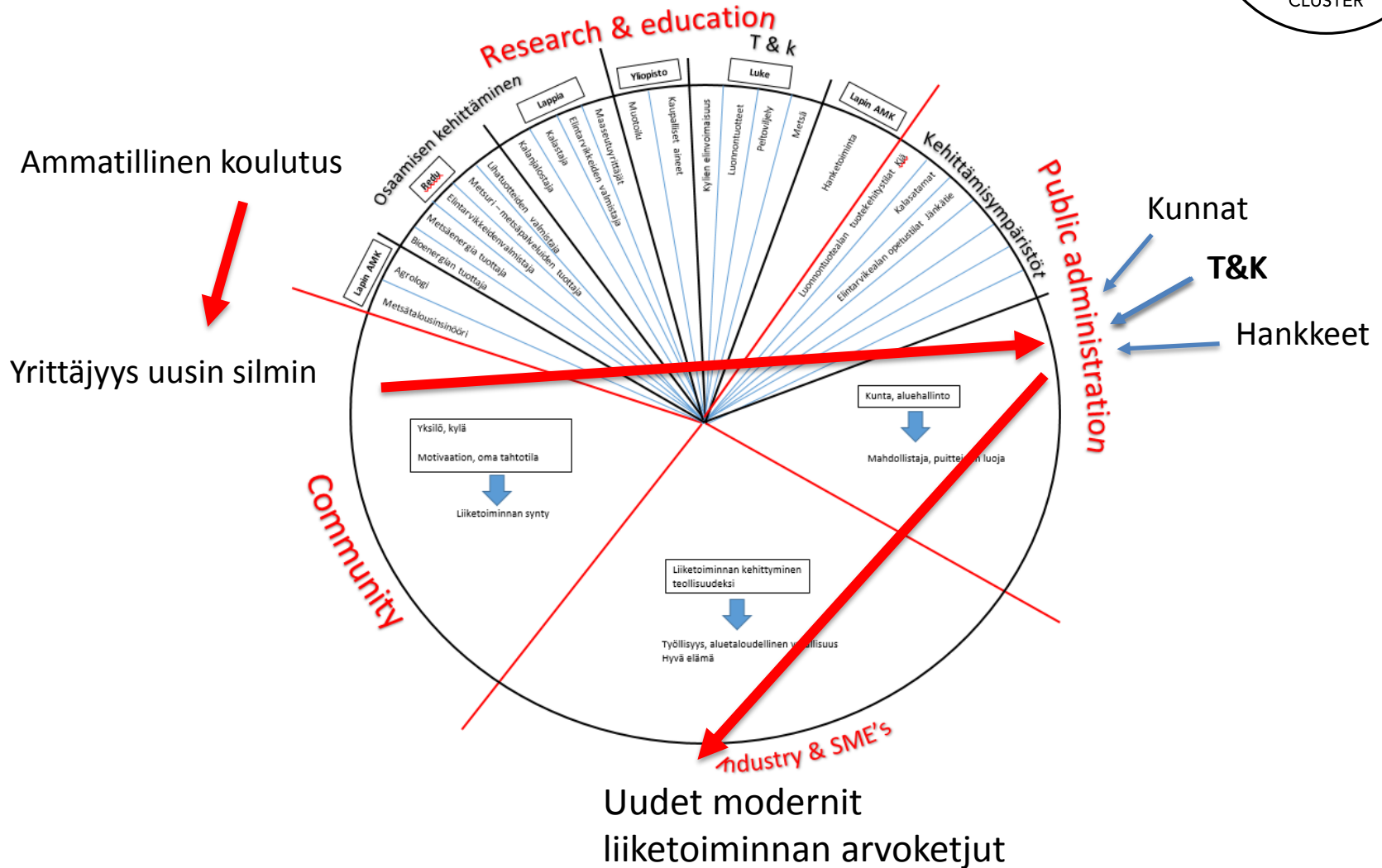
Mitä jos jalostusarvo olisi 200 €/kg =>
 3,2 miljardia €

...kuinka muutamme luonnon raaka-aineemme
 lisäarvoksi paikallistalouteen

Yrittäjyyden haaste haja-asutusalueilla

ARCTIC
SMART RURAL
COMMUNITY

CLUSTER

Modernin aluekehittämisen klusterimallin rakenne

ARCTIC
SMART RURAL
COMMUNITY

CLUSTER

Liiketoiminnan
kehittäminen
Johannes Vallivaara

Yritykset

Ruoka
100

Energia
30

Luodaan yrittäjyyttä ja tuetaan olemassa olevaa

Ohjaus

Osaamisen
kehittäminen
Anne-Mari Väisänen

Lapin yliopisto
Lapin AMK
Ammattikoulut

Koulutus

Lyhyet
kurssit

Tiedon
siirtäminen

- Opiskelijat
- Tutkijat
- Kaupallinen

Luke

Tiedon siirto Lapin ulkopuolelta

Aluekehitys
Tanja Häyrynen

Resurssit

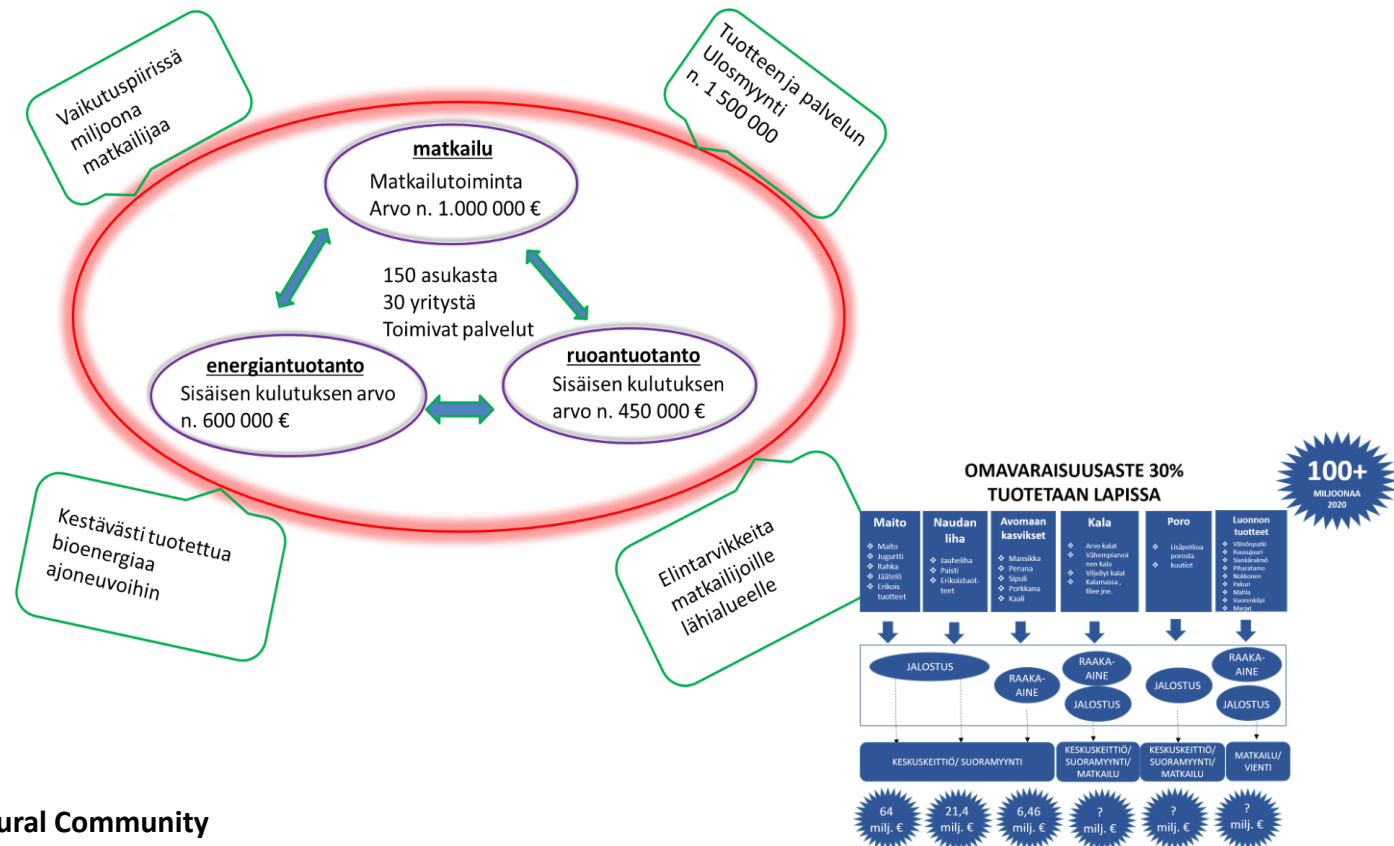
Ruoka
Rauno
Kuha

Kansain-
välinen
toiminta

Energia
Tuomas
Alakunnas

Elinkeinojen potentiaali

- Energia – 250 miljoonaa euron sisämarkkinat
- Elintarvike 450 miljoonaa euroa

ARCTIC
SMART RURAL
COMMUNITY

CLUSTER

4.4.2017

Arctic Smart Rural Community

4.4.2017

Mutta ne todelliset tryffelit ovat nuoret!

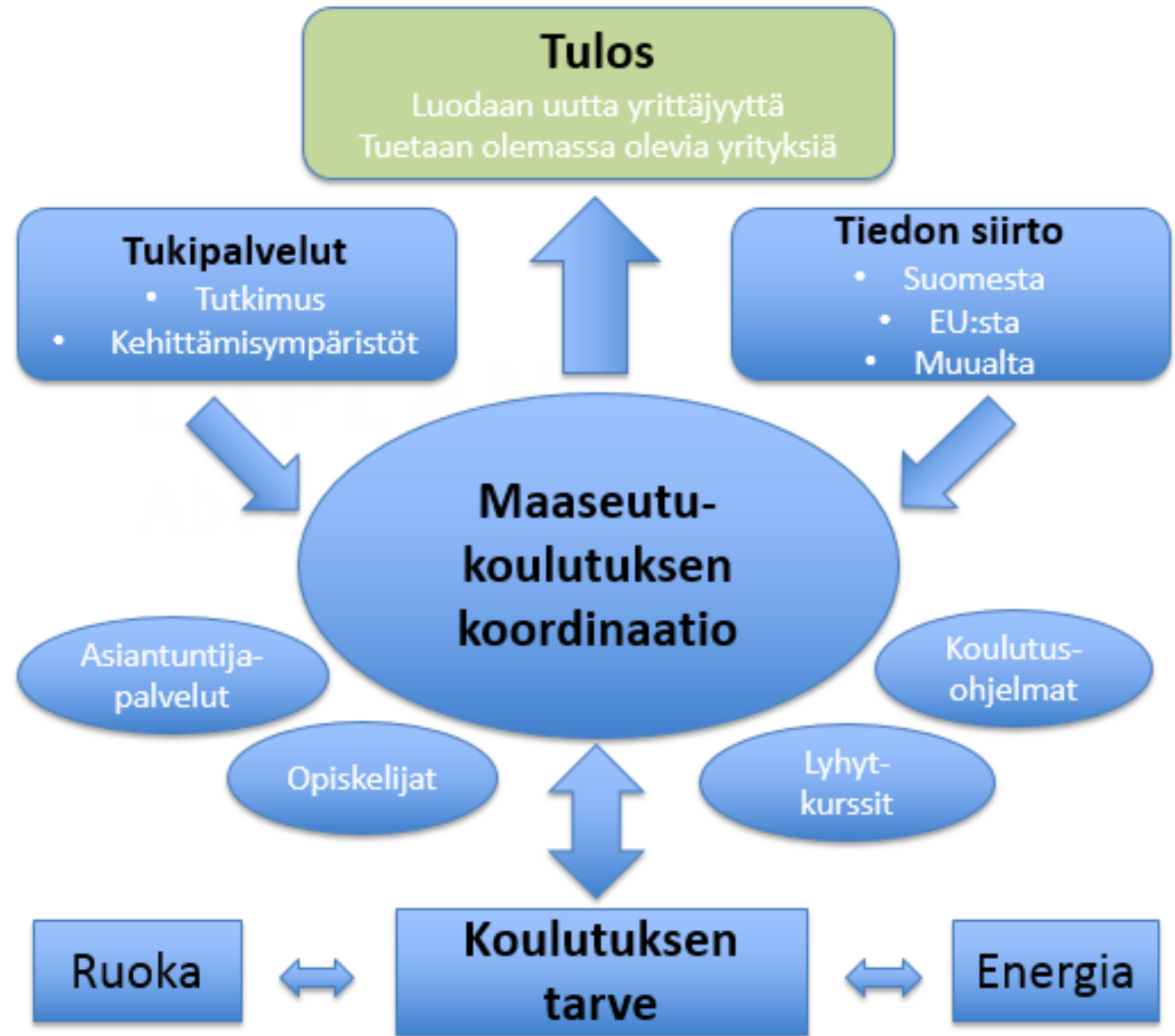
Osaamisen kehittäminen

Tavoite

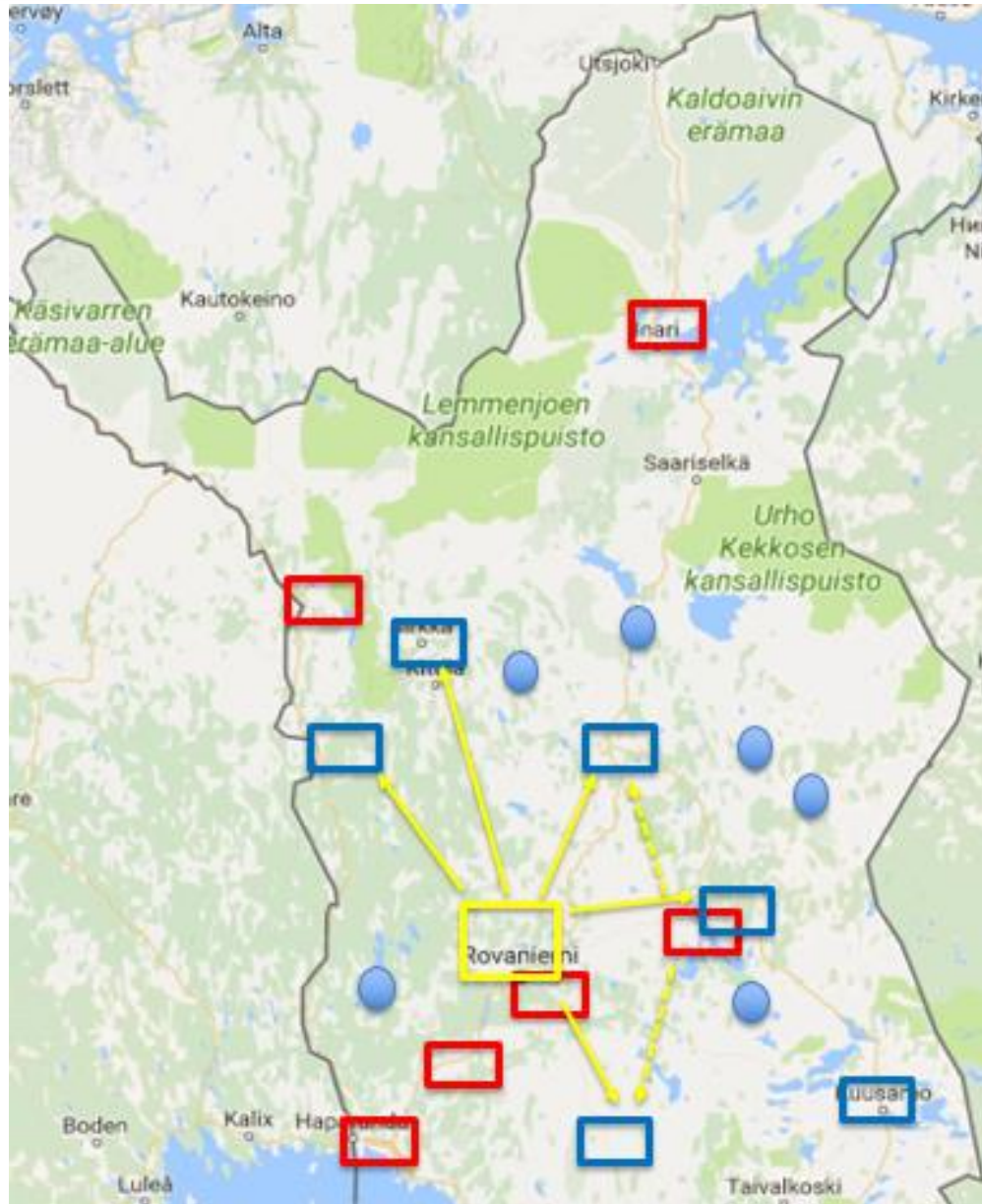
- Koulutuksen kehittäminen tukemaan ja lisäämään yrittäjyyttä Lapissa
- Osaamisen keskusvaraamo
- Positiivinen asenne yrittämiseen (nuoret)
 - Liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen maakunnan raaka-aineista
 - Itsensä työllistäminen yrittäjänä
 - Verkostoitumisen ja yhdessä tekemisen tärkeys

Osaamisen kehittäminen

Koulutustarjonta Lapissa

Ammatillinen toinen aste

Perustutkinto

- Maaseutuyrittäjyys, elintarvikkeiden valmistus, kalastus, konditoria, porotalous, metsäenergia, metsäpalveluyrittäjyys

Ammattitutkinto

- Luonnontuoteala, bioenergia, kalastus, porotalous

Erikoisammattitutkinto

- Tulossa luonnontuoteala

Ammattikorkeakoulu

- Maaseutuelinkeinot, metsätalous

Yliopisto

- Tutkimus, muotoilu, johtaminen

Tukipalvelut

- Yritykset, tutkimus, neuvonta, kehittämisympäristöt

Lapin oppilaitosten rooli maaseudun osaamisen kehittämisessä

Ammatillinen toinen aste

Yrittäjäksi kouluttaminen
Yrittäjien lisäkoulutus

Ammattikorkeakoulu
Liiketoimintaosaaminen
Johtaminen
Neuvonta

Yliopisto
Tutkimusosaaminen
Johtaminen
Muotoilu

Elintarvikealan osaamisen kehittäminen Lapissa

ARCTIC
SMART RURAL
COMMUNITY

CLUSTER

Ammatillinen koulutus

Ammatillinen
perustutkinto
2-3 vuotta

Ammatillinen lisäkoulutus
Ammattitutkinto
Erikoisammattitutkinto

- Visio 1 + 1 vuotta
- Yrittäjyys ja hautomotoiminta

Innovaatio-
ympäristö
Lappia
Loue

Innovaatio-
ympäristö
Lappia Kolari

Innovaatio-
ympäristö
Lao
Rovaniemi

Innovaatio-
ympäristö
Lao Kemijärvi

Innovaatio-
ympäristö
Inari

Yrittäjien talot

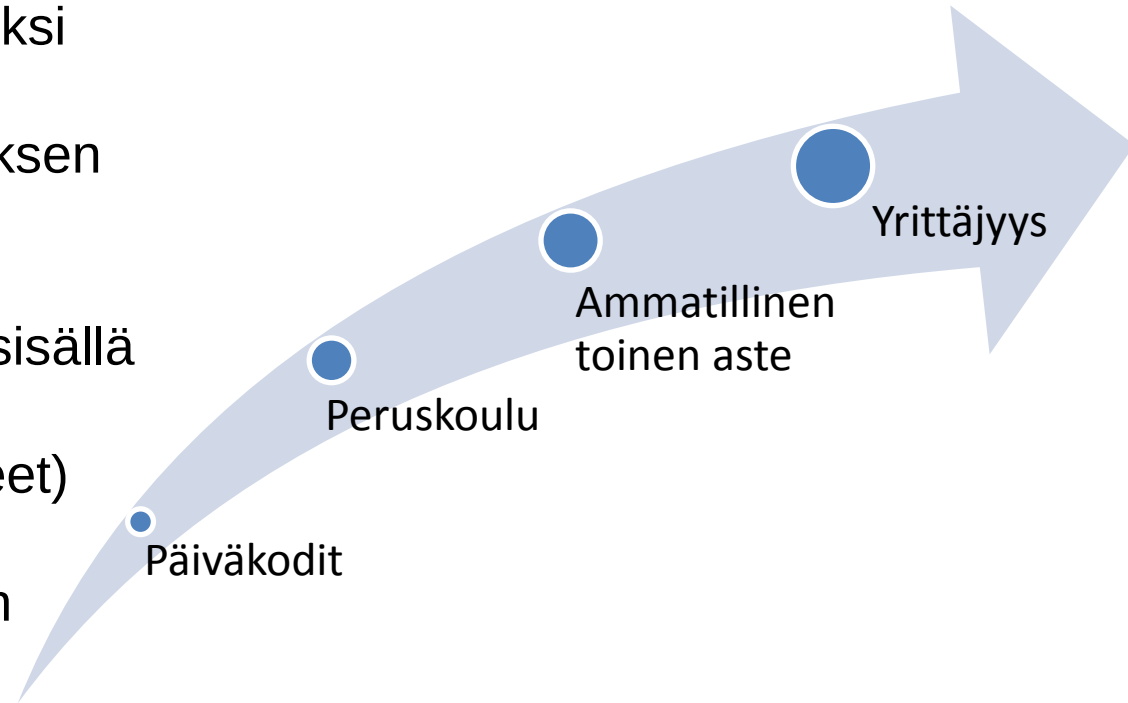
Ammatikorkeakoulutus

Tukipalvelut

Miten?

- Yhdessä yhteistyöllä
- Mahdollisuudet vahvuuksiksi (elintarvikkeet ja energia)
- Olemassa olevan koulutuksen kehittäminen (sisällöt, yhteistyö)
- Tiedon siirto maakunnan sisällä ja sisälle (ristiinvalittavat opinnot, kehittämishankkeet)
- Siltojen rakentaminen
- Alumnitoiminta, innovation campit
- Yrittäjyys- ja asennekasvatus
- Innovaatioympäristöt myös yritysten käyttöön

-> **Osaamisen keskusvaraamo**

Tryffeleiden poimintaa Itä- Lappilaisittain

Ammatillisen koulutuksen reformi

- ”Ammatillinen koulutus uudistetaan saamisperusteiseksi ja asiakaslähtöiseksi kokonaisuudeksi. Lisäksi lisätään työpaikoilla tapahtuvaa oppimista ja yksilöllisiä opintopolkuja sekä puretaan sääntelyä ja päällekkäisyyksiä.”

–”Tutkinnoissa ja koulutuksessa tulee ottaa erityisesti huomioon työelämän tarpeet.

–Näyttötutkintoja tulee suunnitella ja järjestää yhteistyössä elinkeino- ja muun työelämän kanssa.”

–”Koulutuksen tavoitteet lähtevät yksilön, yhteiskunnan ja työelämän tarpeiden yhteensovittamisesta.

–Näiden tavoitteiden tasapainoinen yhteensovittaminen ja tutkinnon osaamisperustainen rakentuminen varmistavat osaavat, motivoituneet ja itseään

–kehittävät työelämän taitajat eri aloille ja yrityksille.”

Käytännössä:

- Henkilökohtaistaminen, opiskelijan/tutkinnonsuorittajan tavoitteiden asettaminen.
- Oltava tietoinen alueen, seutukunnan, Lapin ja jopa Suomen luonnontuotealan yrityksistä ja luonnontuotteita käyttävistä yrityksistä.
- Rakennettava yhteistyötä alueen, seutukunnan yrittäjien kanssa.
- Haettava uusia toimintamalleja (vrt työssäoppiminen ja tavoitetyömalli).
- Investoitava rohkeasti
 - Kemijärven toimipisteen EAKR –hanke

-Luonnontuotealan kytkeminen muihin toimialoihin oppilaitoksen sisällä.

-Ekokampaajat hiusalalla

-Green Care –toiminta sosiaali- ja terveysalalla

-Villiruoka matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla

**ARCTIC
SMART RURAL
COMMUNITY**

CLUSTER

Luonnontuotealan kehittäminen oppilaitoksen ulkopuolella

ARCTIC
SMART RURAL
COMMUNITY

CLUSTER

- Työssäoppiminen
- Tavoitetyö
- Toimeksiannot

Luonnontuotealan kytkeminen muihin elinkeinoihin

Hyvinvointiretki Lapin yrttien maailmaan

Yhteistyössä mukana:
Itä-Lapin ammattiopisto
Luonto- ja ympäristöala

Euroopan puhtaimmassa luonnossa kasvavat yrtit ovat tuhansia vuosia lääkinneet ja hoivanneet kehoa ja sielua sekä makuhermoja Lapin laajoilla kairoilla. Nyt sinulla on mahdollisuus oppia niiden salaisuuksia kauniissa kansallispuistossa ja kuulet samalla mielenkiintoista tarinaa alueen geologiasta ja historiasta.

Retken aikana teet yrteistä yrttivoiteen ja rentoutat jalkasi yrttisoolajalkakylvyssä, nuotion loisteella joko laavulla tai kodalla. Makuhermojasi hemmoittelet yrttiteellä ja nokkospatongilla sekä yrttilevitteellä. Hinta sis. opastuksen, yrtit, yrttivoiteen, yrttiteen, nokkospatongin ja kuljetukset.

Pyhä-Luoston kansallispuisto on odottanut sinua tälle hyvinvointiretkelle n. 2 miljardia vuotta ja tarjoaa sinulle unohtumattoman elämyksen.

Hyvinvointiretki Lapin yrttien maailmaan		
Hinta (€)/ hlö sis.ALV:n	Pyhän alue	Luoston alue
Ryhmän minimikoko 5 hlöä	95€/henkilö	95€/henkilö
Bussiryhmät, perheet, koululaisryhmät	sopimuksen mukaan	

Huom! Sisältää ystävällisen opastuksen ja kuljetuksen (8:hlöille) Pyhän tai Luoston alueelta

Varaukset: Sovitaan erikseen tilausten mukaisesti. Ystävällisesti pyydämme suorittamaan maksun käteisellä ☺

isa.fiki@gmail.com +358 400 702 376 www.kuivakuiti.fi

Voimassa: 1.6.2013 alkaen

Kesto: n.3 tuntia

Vaativuusaste: helppo ●

Ryhmän koko: minimissään 5 hlöä

Palvelukieli: suomi ja englanti

Miten me tehemmä yhdessä pois?

johannes.vallivaara
@proagria.fi

anne-mari.vaisanen
@lapinamk.fi

anu.tossavainen
@lao.fi